

Hallo beste lezer,

Voor je verder leest hopen wij, van JNM, dat je onze dikke 'dankjewel' wil aanvaarden, want we zijn je heel dankbaar dat je de moeite neemt om deze brochure door te nemen. We hopen dat je door het lezen van de brochure kan uitmaken of het opstarten van een kiemwerking iets is voor jou en de Natuurpuntafdeling waar je in zit.

Want daar gaat deze brochure over: hoe je als Natuurpuntafdeling een JNM-afdeling kan (her-) opstarten. We beginnen met een woordje uitleg over wat JNM is en hoe wij werken. Die kennis maakt het makkelijker om de kiemwerking te oriënteren. Daarna leggen we uit wat een kiemwerking is, hoe je een kiemwerking kan opstarten en welke ondersteuning je mag verwachten van opstart tot autonome JNM-afdeling.

Als je na het lezen van deze brochure veel 'goesting' hebt gekregen om een kiemwerking op te starten en ook je Natuurpuntvrienden warm wil maken, neem dan contact op met je bewegingscoach¹ bij Natuurpunt, of met JNM.

Veel leesplezier!

Foto cover: Evelyne Eeckhout

Foto's: Evelyne Eeckhout, Bavo Josephy

1 Ondersteuner van lokale Natuurpuntafdelingen. Elke Provincie heeft zijn eigen bewegingscoach.

www.natuurpunt.be/medewerkers

1. JNM

- 1.1. WAAR WE VOOR STAAN EN GAAN
- 1.2. EEN INTEGRALE WERKING
- 1.3. EEN NATIONALE WERKING
- 1.4. DRIE LEEFTIJDGROEPEN EN DE 'OUDE SOKKEN'
- 1.5. EEN JNM-AFDELING

2. WAT IS EEN KIEMWERKING?

- 2.1. DE WIN-WIN-SITUATIE VAN EEN KIEMWERKING

3. EEN KIEMWERKING STARTEN, HOE DOE JE DAT?

3.1. JE STAAT ER NIET ALLEEN VOOR

- 3.1.1. AfdelingsOndersteuningsPloeg (AOP)
- 3.1.2. Promotiemateriaal
- 3.1.3. Ontleensysteem
- 3.1.4. Website
- 3.1.5. Nationale werking
- 3.1.6. Communicatie van JNM nationaal
- 3.1.7. Vorming

3.2. EEN STEVIGE BASIS

- 3.2.1. Doel van de kiemwerking?
- 3.2.2. Wie neemt welke rol op?
- 3.2.3. Hoe start de zoektocht naar gewone leden?
- 3.2.4. Activiteiten: Doelgroep? Frequentie?

3.3. OPSTARTGESPREK

3.4. RVB VAN JNM

3.5. DE BUURAFDELINGEN

3.6. EVALUATIEGESPREK

3.7. NAAR EEN AUTONOME JNM-AFDELING

3.8. HANDVATEN

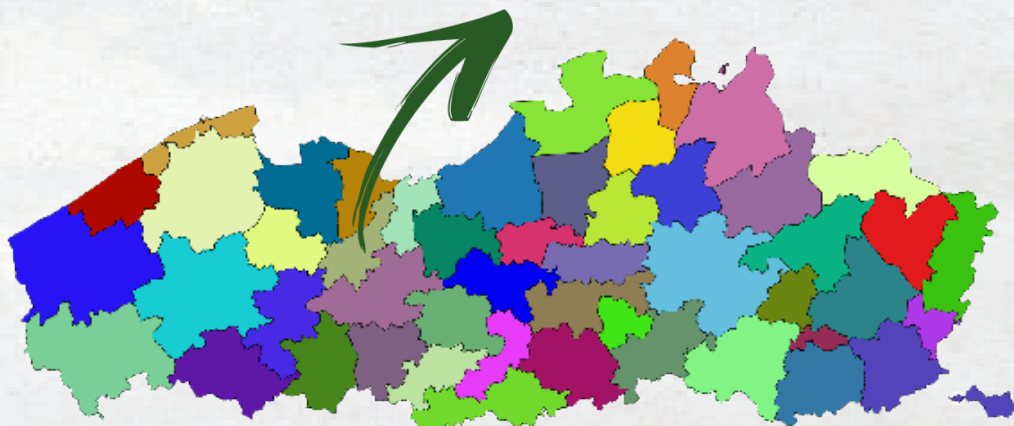
- 3.8.1. Last but not least

Voor we overgaan tot de uitleg over de kiemwerking schetsen we kort hoe JNM in elkaar zit. JNM, de Jeugdbond voor Natuur en Milieu, is een jeugdbeweging voor iedereen van 7 tot 26 jaar die zich goed voelt in de natuur en zijn schouders niet ophaalt voor het milieu.

JNM heeft 38 actieve afdelingen verspreid over Vlaanderen en Brussel. Elke afdeling heeft drie leeftijdscategorieën: piepers, ini's en gewone leden. Deze afdelingen worden getrokken door vrijwilligers tussen 16 en 26 jaar. Zij organiseren op regelmatige basis activiteiten rond natuur, milieu en beheer en waken erover dat daar ook het jeugdige aspect in terug te vinden is.

Ook de nationale JNM-werking wordt draaiend gehouden door vrijwilligers van maximum 26 jaar, in samenwerking met enkele personeelsleden. Het bondssecretariaat van JNM ligt in Gent.

*Bondssecretariaat JNM vzw
Kortrijksepoortstraat 192
9000 Gent*

1.1. Waar we voor staan en gaan

JNM heeft een sterke missie en visie die we zo veel mogelijk proberen uitdragen.

EEN JEUGDBEWEGING

VOOR EN DOOR JONGEREN

SPEL EN PLEZIER

**WILD VAN NATUUR, UIT
VERWONDERING**

WILD VAN MILIEU, UIT BEZORGHEID

OPEN VOOR IEDEREEN

ONGEBONDEN...

... EN EEN BEETJE TEGENDRAADS

EEN JEUGDBEWEGING

JNM is een jeugdbeweging. We richten ons op kinderen en jongeren uit Vlaanderen en Brussel van 7 tot 26 jaar met interesse voor natuur en respect voor het leefmilieu.

VOOR EN DOOR JONGEREN

Onze werking is jong en dynamisch. Ze wordt gedragen door jonge vrijwilligers die ook over afdelingsgrenzen heen met elkaar in contact treden en worden bijgestaan door een bende hardwerkende professionele medewerkers. Elke JNM'er die minstens 16 jaar oud is heeft een gelijke stem om het beleid mee te bepalen. Wie ouder is dan 26 jaar kan geen lid meer zijn van JNM. Dit houdt onze jeugdbeweging jong en werkt vernieuwing in de hand.

SPEL EN PLEZIER

Een unieke sfeer, gedeelde idealen en amusement zijn de drijfveer voor ons engagement. Omdat we een jeugdbeweging zijn, willen we samen spelen en plezier maken. Onze thema's, natuur en milieu, pakken we op een speelse manier aan. We leren van elkaar, ontplooiën ons en nemen als jongeren met een leuke groep vrienden verantwoordelijkheden op.

WILD VAN NATUUR, UIT VERWONDERING

JNM'ers zijn gebeten door natuur. Uit verwondering bestuderen, beschermen en beheren we de natuur, en genieten we gewoon van het groen om ons heen. Op deze manier versterken we ook ons inzicht in de ecologische wisselwerkingen die in onze omgeving plaatsvinden.

WILD VOOR MILIEU, UIT BEZORGDEHEID

JNM'ers zijn bezorgd om het leefmilieu. Het begrijpen, bewustmaken en bestuderen van milieuproblemen vormt voor ons een belangrijke basis voor een doordachte kijk op milieubescherming. We brengen deze principes in de praktijk en organiseren onze activiteiten zo duurzaam mogelijk.

OPEN VOOR IEDEREEN

We streven naar een diverse werking met jongeren van alle achtergronden, staan open voor elke politieke of religieuze overtuiging en hebben respect voor ieders mening. We oordelen niet op basis van huidskleur, uiterlijk, achtergrond of geaardheid en bieden een plaats aan jongeren met een beperking. Pesten en uitsluiten horen niet thuis bij JNM.

ONGEBONDEN...

JNM wil haar lot niet verbinden aan dat van andere verenigingen of bewegingen. We zijn onafhankelijk, maar zijn wel een sterke partner, zowel in het jeugdwerk als de milieubeweging. Met onze unieke werking rond jeugd, natuur en milieu geloven we in beide sectoren een nuttige bijdrage te leveren.

... EN EEN BEETJE TEGENDRAADS

Met een scherpe blik bieden we alternatieven aan en geven we zelf het goede voorbeeld. Op een ludieke manier zorgen we voor een kritische noot wanneer iets niet binnen onze idealen past.

Om onze visie en missie in de praktijk te brengen, legden we een aantal afspraken vast in het Algemeen Huishoudelijk Reglement (AHR). Zo weten bestuursleden van JNM-afdelingen en kiemwerkingen binnen welke paden ze het best wandelen, wat kan en niet kan. Het hele AHR vind je op www.jnm.be/beleid. Onder titel E "Regionale afdelingen" vallen alle elementen die lokale afdelingen en kiemwerkingen aanbelangen.

1.2. Een integrale werking

JNM werkt rond vier pijlers: natuurstudie, natuurbeheer, milieu en jeugd. Deze thema's komen terug in afdelings- en nationale activiteiten en werking en overlappen elkaar vaak.

NATUURSTUDIE

We onderzoeken en determineren alles wat groeit en leeft zodat we inzicht krijgen in onze fauna en flora. We motiveren onze leden ook om de gevonden soorten door te geven aan bestaande projecten zoals waarnemingen.be. Zo helpen we mee aan het in kaart brengen van fauna en flora.

NATUURBEHEER

JNM werkt mee aan beheerprojecten om het kleine aantal stukken natuur in België te beschermen. We geven aandacht aan de ecologische waarde van deze biotopen, proberen de biodiversiteit hoog te houden, invasieve exoten te weren en weinig voorkomende biotopen te creëren of in stand te houden.

MILIEU

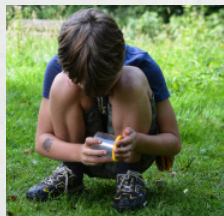
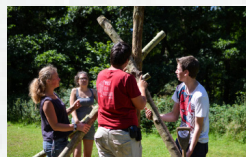
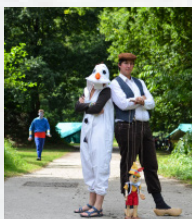
Via spel en soirees informeren we onze leden over actuele milieuthema's zoals klimaatverandering, vervuiling, milieubeleid in binnen- en buitenland en leggen we linken tussen natuur en landbouw. Er worden regelmatig acties opgezet en we moedigen deelname aan acties aan. De JNM-werking is ook sterk ecologisch georganiseerd. We eten zo duurzaam mogelijk (vegetarisch, lokaal, seizoensgebonden, biologisch...), printen en drukken op recyclagepapier en verplaatsten ons zoveel mogelijk met de fiets en het openbaar vervoer.

JEUGD

JNM is een jeugdbeweging die zijn activiteiten organiseert rond natuurstudie, milieu en natuurbeheer. De jeugdige pijler zie je bij ons terugkomen in de manier waarop we rond de andere pijlers werken: een milieuthema overbrengen via een spel, tussen beheerwerken door een bosspel spelen, een wedstrijdje 'om ter meest plantjes determineren' tijdens een natuurstudie-activiteit, ...

Foto's: Bavo Josephy

1.3. Een nationale werking

JNM bestaat uit twee niveaus: de afdelingen en kiemwerkingen, die op lokaal vlak activiteiten organiseren, en de nationale werking (= hoofdbestuur en personeel). De wisselwerking tussen JNM-nationaal en de lokale afdelingen is zeer groot. Er zijn JNM'ers die beginnen in een afdeling en doorstromen naar nationaal, er zijn er die de omgekeerde beweging maken. Het merendeel van het hoofdbestuur is zowel op nationaal als in een afdeling actief.

MILIEUWERKGROEP

NATUURSTUDIEWERKGROEP

BEHEERWERKGROEP

PRAKTISCHE PLOEG

JEUGDPLOEG

VORMINGSPLOEG

COMMUNICATIEPLOEG

AFDELINGSONDERSTEUNINGSPLOEG

Het hoofdbestuur (HB) van JNM bestaat uit verschillende ploegen en werkgroepen. Elke ploeg heeft eigen taken en langdurige projecten. De voorzitters van de ploegen zitten in de Raad van Bestuur (RvB), samen met de bondsvoorzitters en de beleidsondersteunend medewerker en coördinator. De laatste zijn geen vrijwilligers maar beroepskrachten.

De RvB komt maandelijks samen en neemt de belangrijkste beslissingen binnen JNM.

Meer informatie over de structuur van het hoofdbestuur vind je op de website: www.jnm.be/bestuur (JNM als organisatie)

DE AFDELINGSONDERSTEUNINGSPLOEG (AOP)

De oprichters van een kiemwerking komen het meest in contact met de AOP. Deze ploeg bestaat uit de Nationaal AfdelingsCoördinator (NAC) en verschillende Regionale AfdelingsCoördinatoren (RAC'ers), allemaal vrijwilligers. Elke afdeling en kiemwerking behoort tot een regio. Er zijn tien regio's in totaal. Voor meer info, zie: jnm.be/kiemwerkingen.

De AOP bespreekt de belangrijkste pijnpunten in afdelingen, denkt na over hoe afdelingen best ondersteund kunnen worden en werkt projecten uit ter ondersteuning van de afdelingen. Afdelingen kunnen met al hun vragen, twijfels en bedenkingen bij hun RAC'er terecht. Elk jaar worden de meeste functies binnen de AOP door andere JNM'ers ingevuld. De samenstelling vind je op www.jnm.be/AOP. Bij de AOP hoort ook het afdelingsondersteunend personeel. Bij vragen, twijfels, onzekerheden... kan je altijd bij hen terecht via mail of telefoon. Deze personeelsleden zijn nauw betrokken bij het opstarten van een kiemwerking.

1.4. drie leeftijdsgroepen en de 'ouwe sokken'

JNM heeft drie leeftijdsgroepen: piepers, ini's en gewone leden. Op je 26-ste word je oude sok en verlaat je de bond.

PIEPERS

De kleinste JNM'ers, van het 2e tot en met het 6e leerjaar, noemen we piepers. Sommige afdelingen maken om praktische redenen nog een onderverdeling binnen de piepcategorie: waterpiepers (2e leerjaar), graspiepers (3e - 4e leerjaar) en boompiepers (5e - 6e leerjaar).

INI'S

Ini's zitten in het 1e tot en met het 3e middelbaar. Sommige afdelingen hebben een extra categorie, de pini's. Dit zijn laatstejaar piepers (6e leerjaar) die al eens mee mogen op ini-activiteiten. We moedigen de afdelingen aan om regelmatig activiteiten voor pini's te organiseren omdat we merken dat het voor piepers makkelijker is om het volgende jaar naar de ini's over te gaan als ze al eens kennis maakten met de groep, leiding en activiteiten.

GEWONE LEDEN

Jongeren vanaf het 4e middelbaar zijn gewone leden. Zij kunnen deelnemen aan activiteiten of beslissen om een bestuursfunctie op te nemen in hun afdeling of in een nationale werkgroep.

OUDE SOKKEN EN STEUNLEDEN (26+)

JNM kiest bewust voor een leeftijdsgrens op 26 jaar omdat we een jeugdbeweging zijn voor jongeren en door jongeren. Boven de 26 jaar kan je nog ingeschreven zijn als steunlid, maar heb je geen inspraak meer. We willen jongeren de kans geven om hun stempel te drukken op het beleid en het reilen en zeilen binnen JNM. Oud-leden worden 'ouwe sokken' genoemd. Zij blijven elkaar vaak zien buiten JNM of worden lid van een andere natuur- of milieuvereniging.

1.5. Een jnm-afdeling

JNM telt 38 actieve afdelingen, verspreid over Vlaanderen en Brussel. Elke afdeling heeft een kern die in het midden ligt van de activiteitenlocaties van die afdeling. Iedere JNM-afdeling ziet er (een beetje) anders uit. Toch trachten we hieronder een beeld te schetsen van hoe een JNM-afdeling er organisatorisch kan uitzien.

Regelmaat van activiteiten

Sommige afdelingen organiseren elke week een activiteit voor piepers, ini's en gewone leden; andere om de twee weken, of één keer per maand.

Leeftijdsgroepen

De meeste afdelingen houden de activiteiten voor de leeftijdsgroepen gescheiden en doen maar af en toe eens gezamenlijke activiteiten (Piep-ini, ini-gewoon, piep-ini-gewoon). Andere afdelingen doen de activiteiten met alle leeftijdsgroepen samen. Meestal komt dit laatste door een tekort aan leiding en/ of leden.

Voorbereiding van de activiteiten

Sommige afdelingen bereiden activiteiten inhoudelijk heel sterk voor, andere afdelingen hechten meer belang aan beleving.

Inhoudelijke expertise

Sommige afdelingen focussen meer op natuurstudie, andere meer op milieu. Ook de inhoudelijke expertise en graad van kennis liggen in elke afdeling anders.

Vergaderfrequentie

Gemiddeld houdt een afdelingsbestuur vier vergaderingen per jaar waarop ze activiteiten plannen en de afdelingswerking bespreken, maar er zijn ook afdelingen die maandelijks vergaderen.

Samenwerkingen

Sommige afdelingen werken nauw samen met partnerorganisaties zoals Natuurpuntafdelingen en buurafdelingen, andere veel minder.

Afdelingsboekje

Niet elke afdeling heeft er ééntje maar als de basis van de afdeling goed zit, d.w.z. als er activiteiten en leden zijn en het afdelingsbestuur is voldoende groot, wordt er vaak geïnvesteerd in een afdelingstijdschriftje.

Bestuur

Elke afdeling heeft minstens een voorzitter, secretaris en penningmeester. Deze functies worden door drie verschillende JNM'ers bekleed. Hoe groter een afdelingsbestuur, hoe meer functies er worden opgenomen. Welke functies er nog zijn naast voorzitter, secretaris en penningsmeester en hoe je alle functies zo goed als mogelijk kan uitvoeren vind je terug op jnm.be/functiehandleidingen.

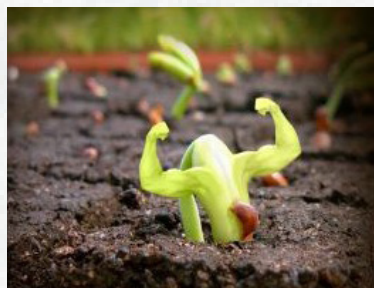
wat is een kiemwerking?

Nu je helemaal mee bent met de wereld van JNM, kunnen we de kiemwerking zelf onder de loop nemen. Een kiemwerking is een - al dan niet bestaande - JNM-afdeling die tijdelijk ondersteund wordt door een andere natuur- of milieuorganisatie en/of door ouwe sokken, tot ze (weer) autonoom kan functioneren.

Deze brochure dient ter ondersteuning van leden van een Natuurpuntafdeling die zich willen engageren om een (nieuwe) JNM-afdeling op te starten of een bestaande afdeling te ondersteunen.

De kiemwerking organiseert activiteiten voor kinderen en/of jongeren en maakt een plan over hoe de werking na verloop van tijd (terug) autonoom kan bestaan. Dat betekent dat de werking (terug) sterk genoeg staat, er enkel nog -26-jarigen in het afdelingsbestuur zitten en er geen ondersteuning meer nodig is van Natuurpunt. Het is dus de bedoeling dat Natuurpuntleden de kiemwerking loslaten van zodra -26-jarigen het bestuur kunnen overnemen en de kiemwerking een volwaardige JNM-afdeling wordt. Een samenwerking tussen de Natuurpunt- en JNM-afdeling kan natuurlijk wel blijven bestaan.

Het concept 'kiemwerking' begon als een samenwerking tussen JNM en Natuurpunt, maar is verder open getrokken naar een samenwerking tussen JNM en ouwe sokken of JNM en andere natuur- en milieuorganisaties.

Het is belangrijk om te weten dat een kiemwerking geen kinderwerking is waarbij Natuurpuntleden louter natuureducatieve activiteiten organiseren voor kinderen (en jongeren)². Om te kunnen evolueren naar een autonome JNM-afdeling is het belangrijk dat er wordt ingezet op het zoeken naar 16- tot 26-jarigen en/ of het doorgroeien van oudere piepers en ini's naar afdelingsbestuur.

2 JNM en Natuurpunt hebben namelijk een samenwerkingsovereenkomst lopen waarin staat dat JNM en Natuurpunt op elk moment lokale concurrentie vermijden, en Natuurpunt geen eigen jeugdbeweging opstart.

2.1. DE WIN-WIN-SITUATIE VAN EEN KIEM-WERKING

JNM brengt kinderen en jongeren in contact met de natuur, het milieu en natuurbeheer. Hierdoor zorgen we voor een bewustmaking van hun leefomgeving.

We willen ieder kind en iedere jongere de kans geven om zich aan te sluiten bij een JNM- afdeling in de buurt zonder daar erg lang te moeten voor reizen.

Met de samenwerking tussen Natuarpuntafdelingen en JNM trachten we meer gebiedsdekkend te worden en ervoor te zorgen dat meer kinderen en jongeren interesse krijgen in natuur en milieu. We moedigen die jongeren aan om na hun JNM-carrière door te stromen naar een andere natuur- of milieuorganisatie. Een samenwerking die op termijn dus een win-win situatie oplevert.

Kiemen om JNM-afdelingen te doen bloeien, daar gaan we voor!

een kiemwerking starten

3.1. je staat er niet alleen voor

Een kiemwerking starten is proberen, experimenteren, kijken wat wel en niet lukt en vooral: je amuseren!

Bij dit experimenteren sta je er niet alleen voor. Om tot een succesvolle kiemwerking te komen, kan je rekenen op heel wat ondersteuning van JNM.

3.1.1. AfdelingsOndersteuningsPloeg (AOP)

Zoals eerder vermeld (1.3. De AOP) is er een ploeg vrijwilligers die de afdelingen, en dus ook de kiemwerkingen, ondersteunt. Deze vrijwilligers worden bijgestaan door enkele personeelsleden die ook voor de afdelingen en kiemwerkingen paraat staan. Voor de kiemwerkingen houdt dat in dat er van bij de opstart enkele AOP'ers (zowel vrijwilligers als personeel) bij betrokken zijn. We doen samen het opstartgesprek, volgen nauw op via telefoon en mail en komen regelmatig langs. Als de kiemwerkingen met vragen zitten kunnen ze terecht bij hun RAC'er of het afdelingsondersteunend personeelslid (jnm.be/contact).

3.1.2. Promotiemateriaal

JNM heeft algemeen promomateriaal (flyers, stickers, brochures) om afdelingen in de kijker te zetten en leden te werven, maar je kan ook samen met onze communicatiemedewerker eigen promomateriaal ontwikkelen. Bestaand promomateriaal aanvragen of vragen om het samen te ontwikkelen, doe je via www.jnm.be/vraaghet.

3.1.3. Ontleensysteem

JNM heeft een uitgebreid aanbod materiaal dat ontleend kan worden. Dat gaat van natuurstudiekoffers tot tenten, van kookmateriaal tot films. Het hele aanbod vind je op www.jnm.be/vraaghet.

3.1.4. Website

Op www.jnm.be/bestuur staan heel wat tips en tricks die je kan gebruiken in de kiemwerking: om activiteiten te organiseren en evalueren, hoe de leefwereld van piepers, ini's en gewone leden er uitziet, met welke andere organisaties je kunt samenwerken...

3.1.5. Nationale werking

Naast ondersteuning door AfdelingsOndersteuningsPloeg kunnen afdelingen ook ondersteund worden door de werkgroepen: NatuurstudieWerkGroep (NWG), MilieuWerkGroep (MWG) en BeheerWerkGroep (BWG).

Via www.jnm.be/vraaghet kan je aan de werkgroepen vragen om samen een activiteit in elkaar te steken. Op hun websites, www.jnm.be/nwg, www.jnm.be/bwg en www.jnm.be/mwg, vind je ook heel wat interessante activiteiten en projecten. Daarnaast organiseert JNM nog tal van regionale en nationale activiteiten en evenementen zoals de ini-natuur-4-daagse, de Koers-AV-fuif, het zomercongres, de kampen... Deze activiteiten en evenementen bieden afdelings(bestuurs)leden de mogelijkheid om kennis te maken met de JNM-werking en JNM'ers van over heel Vlaanderen. Je vindt alle activiteiten op www.jnm.be/activiteiten.

3.1.6. Communicatie van JNM nationaal

JNM gebruikt verschillende kanalen om nieuws, weetjes, aankondigingen ... bij de leden te krijgen.

Afdelingsnieuwsbrief

Elke maand krijgen alle afdelingsbestuursleden een digitale afdelingsnieuwsbrief. Daar vind je alle info terug van JNM nationaal waar je als afdelingsbestuurslid het best van op de hoogte bent: belangrijke gebeurtenissen, beslissingen, deadlines en nationale activiteiten.

Bestuurspost

Drie keer per jaar, als uitnodiging voor de Algemene Vergadering, krijgen alle gewone leden van JNM een bestuurspost met de agenda van die Algemene Vergadering en belangrijke informatie die alle JNM'ers aanbelangt. In de laatste bestuurspost van het werkjaar staan naast de evaluatie en beleidsverdedigingen ook de planning van het zomercongres en de moties.

De jaarkalender

Het laatste weekend van september organiseren de meeste JNM-afdelingen startdagen. De afdeling gaat na de zomer officieel terug van start met activiteiten en geïnteresseerde kinderen en jongeren kunnen komen proeven van JNM. Als ondersteuning biedt JNM-nationaal een 'startdagpakket' aan met (gepersonaliseerd) promomateriaal én een jaarkalendertje in broekzakformaat. Daarop staan de vaste nationale activiteiten zoals cursussen, nazofé, zomercongres, Koers-AV-fuif, ... Met dat kalendertje bij de hand is het makkelijker om de nationale en afdelingswerking beter op elkaar af te stemmen.

Website

Naast de informatie in de afdelingsnieuwsbrief, met informatie die noodzakelijk is voor afdelingsbestuursleden, delen we ook andere informatie zoals activiteiten,

vormingen en zoekertjes van externe organisaties. Dit vind je terug op de homepage van de JNM-website: www.jnm.be

Kikkertje, MagazINI en Euglena

Vier keer per jaar verschijnen onze ledenmagazines.

- Kikkertje: voor piepers
- Euglena: voor gewone leden en ini's
- MagazINI: voor ini's, in het midden van de Euglena

In deze tijdschriften staan artikels over actuele jeugd-, natuur- en milieuthema's. Je vindt er ook het belangrijkste nieuws van JNM-nationaal.

Pijlerflash

De NWG, MWG en BWG sturen elk een drietal digitale thematische flashes per jaar naar alle ini's en gewone leden, met onder andere hun nationale activiteiten.

Facebook

JNM heeft een algemene Facebookpagina (JNM vzw) met allerhande aankondigingen, interessante natuur- en milieuweetjes, discussies, sfeervideo's en -foto's... Voor bestuursleden is er ook een Facebookgroep 'JNM-werkbije' waarin zij met elkaar kunnen communiceren en waarin na elke RvB een filmpje gepost wordt met de belangrijkste beslissingen.

3.1.7. Vorming

JNM heeft een uitgebreid assortiment aan vormingen. We bieden zowel kadervormingscursussen als Vormingen Op Maat (VOM). Deze vormingen en cursussen worden door onze VormingsPloeg verzorgd, die tevens uit vrijwilligers bestaat. De vormingen en cursussen zijn zeer interessant eens de kiemwerking 16 tot 26-jarigen vond die deel uitmaken van het bestuur. Vooral het volgen van de cursussen is een grote ondersteuning voor de kiemwerking omdat het de jongeren een grote JNM- boost geeft en tonnen bagage om hun functie in de kiemwerking goed te kunnen uitoefenen.

3.1.7.1 Kadervormingscursussen

Basis AnimatorCursus (BAC)

De animatorcursus is voor iedereen die 16 jaar wordt in het kalenderjaar waarin de cursus doorgaat. Bij JNM organiseren we deze cursus twee à drie keer per jaar: in de krokusvakantie, in de eerste week van de paasvakantie en om het verander jaar in de hefstvakantie. Jongeren leren hoe ze activiteiten in elkaar kunnen steken, een vergadering leiden, hoe een afdelingswerking in elkaar zit, hoe de leefwereld van piepers en ini's er uitziet en hoe ze daar kunnen op inspelen...

HoofdAnimatorCursus (HAC)

Deze cursus is er voor iedereen die 17 jaar wordt (of ouder is) op het moment dat de cursus start én het attest van animator in het jeugdwerk heeft of minstens 100 uur ervaring heeft in het jeugdwerk (in de afdeling, op het speelplein...). JNM organiseert deze cursus in de herfstvakantie. Jongeren leren er hoe groepsdynamische processen verlopen, hoe je daarop inspeelt, hoe je een team aanstuurt, hoe je feedback geeft, hoe je evenementen organiseert zoals een kamp, fuif, congres...

InstructeurCursus (IC)

Deze cursus richt zich tot jongeren die 18 jaar of ouder zijn op het moment dat de cursus start én het attest van animator in het jeugdwerk hebben of minstens 100 uur ervaring in het jeugdwerk (in de afdeling, op het speelplein...). JNM organiseert deze cursus om de twee jaar in de herfstvakantie. Jongeren leren hoe ze vormingen in elkaar steken, welke methodieken ze kunnen gebruiken, hoe je voor een groep staat, hoe je op leerprocessen kan inspelen... Meer informatie over de kader-vormingscursussen vind je op www.jnm.be/vorming.

3.1.7.2 Vormingen Op Maat (VOM's)

Naast de vaste cursussen zijn er ook Vormingen Op Maat die onze VormingsPloeg (VP) kan geven in de afdeling of op een nationaal evenement. Er is een vast aanbod VOM's zoals: 'Promo voeren', 'teambuilen', 'afdelingsbestuur uitbreiden', 'natuurstudie voor piepers'... Daarnaast kan je een vorming aanvragen die daar niet tussen zit. De vormingsploeg steekt die dan in elkaar.

Een overzichtje van al onze VOM's vind je op www.jnm.be/vraaghet. Daar kan je ook een aanvraag doen voor een vorming die niet in ons vast aanbod zit.

3.2. een stevige basis

Om de kiemwerking van een solide basis te voorzien hebben we enkele vragen opgesteld waar je het best al eens goed over nadenkt en een antwoord op tracht te geven, samen met de trekkers die de kiemwerking mee willen opstarten. We komen op deze vragen terug tijdens de verkennende vergadering.

3.2.1. Doel van de kiemwerking?

Waarom willen jullie een kiemwerking opstarten?

Wat willen jullie bereiken met de kiemwerking en tegen wanneer?

Welke subdoelen zien jullie om tot die autonome JNM-afdeling te komen?

3.2.2. Wie neemt welke rol op?

Wie neemt binnen de kiemwerking welke rol en verantwoordelijkheden op?

Wie kan en wil welk engagement aan gaan?

Wie volgt wat op en tegen wanneer?

Hoe doen jullie dat?

3.2.3. Hoe start de zoektocht naar gewone leden?

We willen van een kiemwerking naar een autonome JNM-afdeling evolueren, dus is het belangrijk om zo snel mogelijk van start te gaan met de zoektocht naar gewone leden (16+), als toekomstig bestuur, en vast te leggen hoe dat zal gebeuren. JNM-tips om hiermee aan de slag te gaan, vind je op www.jnm.be/bestuur-vormen. Dit komt ook aan bod tijdens het opstartgesprek.

3.2.4. Activiteiten: Doelgroep? Frequentie?

Om de werking niet te overbelasten van bij het begin, is het belangrijk om een focus vast te leggen:

- Op welke doelgroep (piep, ini, gewoon) gaan jullie focussen?
- Hoeveel activiteiten per maand willen jullie doen?

Tracht het zo realistisch mogelijk te houden en de lat niet te hoog te leggen van in het begin. Een succeservaring motiveert meer dan wanneer de lat zo hoog ligt dat er weinig of geen doelstellingen worden bereikt.

3.3. opstartgesprek

Wanneer een Natuurpuntafdeling een kiemwerking wil opstarten kan die daarvoor haar bewegingscoach bij Natuurpunt contacteren of rechtsreeks contact opnemen met JNM. Er wordt dan een opstartgesprek gepland waarbij zowel mensen van Natuurpunt als JNM aanwezig zijn, zoals: de leden van de Natuurpuntafdeling die achter de opstart staan, een bewegingscoach van Natuurpunt, iemand van een JNM-buurafdeling, iemand van de AOP van JNM en een AOP-personeelslid. Idealiter zijn er ook al enkele 16- tot 26-jarige jongeren aanwezig die goesting hebben om mee te doen.

Op deze verkennende vergadering wordt beslist of de kiemwerking zal opgestart worden en hoe het verdere verloop er zal uitzien. Hieronder volgen nog enkele stappen die eerder pro forma zijn, maar wel moeten doorlopen worden omdat we een democratische jeugdbeweging zijn. Als het opstartgesprek goed verliep, we mooie en realistische plannen konden smeden én zichtbaar is hoe we naar een autonome JNM-afdeling werken, zouden de volgende stappen peanuts moeten zijn.

3.4. rvb van jnm

Na de verkennende vergadering tussen de Natuurpuntafdeling en JNM wordt het verslag voorgelegd op de RvB van JNM. Zij zullen bekijken of er voldoende draagvlak is om de kiemwerking op te starten en de voorgeschiedenis van het afdelingsgebied bekijken om de slaagkans van het project in te schatten. De RvB komt maandelijks samen waardoor de kiemwerking niet lang zal moeten wachten op antwoord.

3.5. de buurafdelingen

De buurafdelingen worden op de hoogte gebracht van de locaties waar de kiemwerking de activiteiten wil houden. Als zij daar bezwaar over hebben, bvb omdat er veel kinderen uit hun afdeling daar in de buurt wonen en ze dus bang zijn om die leden te “verliezen”, dan zoeken we samen naar een oplossing.

3.6. evaluatiegesprek

De kiemwerking wordt actief opgevolgd door JNM en Natuurpunt. JNM is nauw betrokken bij het organiseren van de eerste vergaderingen en activiteiten. Na ongeveer een jaar volgt er een evaluatievergadering met de bewegingscoach, de trekkers van de kiemwerking en JNM. Tijdens deze vergadering bespreken we hoe het afgelopen jaar verliep, welke stappen er werden gezet naar een autonome JNM-

afdeling en hoe het verder zal verlopen. Als de RvB van JNM weinig evolutie ziet naar een autonome JNM-afdeling, dan kunnen zij beslissen om niet verder te gaan met de kiemwerking.

3.7. naar een autonome JNM-afdeling

Wanneer de kiemwerking klaar is om een autonome JNM-afdeling te worden, d.w.z. als er 16- tot 26-jarigen zijn die de werking verder trekken zonder de steun van 26+'ers, dan wordt de afdeling voorgesteld op het zomercongres.

3.8. handvaten

Om de weg naar een autonome JNM-afdeling concreter te maken, hebben we enkele handvaten opgesteld die houvast kunnen bieden aan de trekkers van de kiemwerking. De handvaten moeten niet rigide gehanteerd worden, maar het zijn wel belangrijke richtingaanwijzers naar het welslagen van een kiemwerking.

HANDVAT 1: PRAKTISCH

Voor de opstart en het goede verloop van een kiemwerking geven we een aantal praktische zaken mee:

Lid worden en lidgelden

Een kiemwerking is een JNM-afdeling, alleen wordt ze tijdelijk door +26-jarigen ondersteund. Zoals bij alle leden vraagt JNM ook aan de leden en het bestuur van de kiemwerking om lid te worden van JNM. Leden zijn verzekerd naar, terug van en tijdens de activiteit, krijgen alle nationale post (magazine, nieuwsbrieven, uitnodigingen voor regionale en nationale activiteiten), korting in de JNM-winkel e.a., en kunnen zich inschrijven voor regionale en nationale activiteiten, kampen, cursussen...

De voorzitter, penningmeester en secretaris geven we een gratis lidmaatschap, als zij ouder dan 26 jaar zijn.

Meer info over de lidgelden en de bijdragen vind je achteraan in bijlage A. Inschrijven kan via <http://www.jnm.be/lidworden>.

Opstartbudget

De kiemwerking heeft recht op een opstartbudget. Met dat budget kunnen vergaderkosten, promomateriaal, vervoerkosten... betaald worden. Om van zo'n opstartbudget te kunnen genieten, vragen we om een begroting op te maken. JNM heeft een sjabloon waarin de begroting makkelijk kan opgesteld worden. Vraag er naar bij het AOP-personeelslid of de RAc'er.

Richtprijzen voor weekendjes en kampen

JNM stelde een aantal richtprijzen op die afdelingen en kiemwerkingen kunnen vragen voor weekendjes en kampen. Het is niet altijd makkelijk om zelf een prijs te bepalen. We zijn ook een democratische jeugdbeweging, die graag betaalbare activiteiten wil die overal ongeveer evenveel kosten.

Piepkamp: 14 euro/nacht

Ini- en gewoneledenkamp: 13 euro/nacht

Natuurstudie-, milieu- en werkstudiekamp: € 10/ nacht

Werkkamp: 8 euro/nacht

Inbegrepen in de prijs: eten, slaappleats, activiteiten...

Niet inbegrepen: vervoer naar en van de locatie, consumpties 's avonds, nieuwe

fietsbanden, fietsherstellingen, eventuele dokters- of apotheekkosten.

Leden met verhoogde tegemoetkoming betalen de helft van de prijs van de activiteit/ het kamp. De ouders betalen eerst het volledige bedrag en kunnen de helft terugkrijgen door dat aan te vragen bij JNM-nationaal. Zo hoeft de afdeling niet te weten wie er verhoogde tegemoetkoming heeft.

Website

De kiemwerking krijgt een eigen JNM-afdelingswebsite. Daarop worden activiteiten aangekondigd, foto's van activiteiten en nieuws uit de kiemwerking gepost en contactgegevens van de afdelingsbestuurders weergegeven. JNM vraagt, net zoals aan alle afdelingen, om van de website gebruik te maken. Het is een makkelijk communicatiekanaal, zowel voor de ouders/ leden als voor JNM-nationaal. Op die manier kunnen we makkelijk een overzicht bewaren.

Tijdschriftje

Het is zeker geen vereiste om een tijdschriftje te hebben, maar eens de kiemwerking voldoende activiteiten en (bestuurs-)leden heeft, kan er wel eens over nagedacht worden. Als de kiemwerking (op termijn) een digitaal of papieren tijdschriftje maakt is het belangrijk dat JNM-nationaal en de Koninklijke Bibliotheek dat ook krijgen. Van de overheid uit zijn we verplicht om deze tijdschriftjes in ons archief bij te houden. Een sjabloon voor het tijdschriftje vind je terug op jnm.be/afdelingstijdschrift.

HANDVAT 2: JONGE AUTONOMIE ONDERSTEUNEN

Het uiteindelijke doel van een kiemwerking is altijd een autonome JNM-afdeling. Om dit doel te bereiken moedigen we de kiemwerking aan om:

- Van bij de start actief op zoek te gaan naar 16- tot 26-jarigen die de kiemwerking mee willen trekken en het afdelingsbestuur willen vormen.
- In te zetten op het doorgroeien van ini's en oudere piepers naar afdelingsbestuur.
- Een afdelingsbestuur samen te stellen met minstens een voorzitter, penningmeester en secretaris, zonder functies te cumuleren.
- De 16- tot 26-jarigen te ondersteunen naar autonomie: jongeren zelf keuzes laten maken, activiteiten laten organiseren, laten leren met vallen en opstaan. Het is goed mogelijk dat de organisatie van activiteiten al eens minder vlot verloopt dan wanneer meer ervaren organisatoren dat doen, maar dat mag, dat is ok en hoort bij het leerproces.

HANDVAT 3: EEN INTEGRALE WERKING

De JNM-werking is opgebouwd rond 4 pijlers: natuur, milieu, beheer en jeugd, en drie leeftijdsgroepen: piepers, ini's en gewone leden. Het is dus belangrijk dat activiteiten een zo goed mogelijke afspiegeling vormen van deze 4 pijlers en 3

leeftijdsgroepen.

- Hoe je activiteiten afstemt op een bepaalde doelgroep vind je op www.jnm.be/leefwereld-pieper-ini-gewoon-lid
- Tips om de inhoudelijke pijlers in activiteiten te verwerken vind je op www.jnm.be/activiteitenfiches.

HANDVAT 4: DE BAND MET JNM

Om van de kiemwerking een echte JNM-werking te maken, is het belangrijk dat de trekkers en de leden voeling krijgen met JNM en dus contact onderhouden met andere JNM-afdelingen en JNM-nationaal. Zo wordt de stap om hulp te vragen aan JNM-nationaal ook kleiner wanneer de afdeling autonoom draait. Daarom raden we de kiemwerking aan om:

- Leden die 16 jaar worden te motiveren om mee te gaan op BasisAnimatorCursus (BAC).
- Combi-activiteiten te organiseren met buurafdelingen.
- Minstens één keer per jaar deel te nemen aan regionale of nationale activiteiten. Je vindt een overzicht van jaarlijks terugkomende activiteiten in bijlage B en op www.jnm.be.
- Een startdag te organiseren in september om extra leden te bereiken. Informatie over startdagen vind je op www.jnm.be/startdagen.
- Regelmatig de JNM-communicatie op te volgen (zie 3.1.6.)

3.8.1. Last but not least

De belangrijkste boodschap die we willen meegeven, is dat JNM-afdelingen gedragen worden door jonge vrijwilligers tussen 16 en 26 jaar.

Bij JNM geloven we dat JNM'ers in staat zijn om een prachtige afdelingswerking uit te bouwen, maar we beseffen ook dat een werking die gedragen wordt door jonge vrijwilligers met soms weinig ervaring, niet altijd perfect is. We blijven tenslotte een jeugdbeweging. Durf daarom, als 26+'er, de kiemwerking op tijd los te laten en de -26-jarigen aan het roer te laten om koers te varen naar een autonome JNM afdeling.

Bedankt dat je dit project samen met ons wil opstarten. Hieronder vind je de nodige contactgegevens om er meteen te kunnen invliegen. We bekijken graag samen met jou wat mogelijk is.

A full-page background image showing the silhouettes of several people in a grassy field at sunset. In the foreground, a person is seen from the back, carrying a child on their shoulders and holding a long telescope or camera on a tripod. In the background, four other people are standing and looking towards the horizon. The sun is a bright, glowing orb in the upper right corner, casting a long, soft light across the sky and field.

JNM NATIONAAL

KORTRIJKSEPOORTSTRAAT 192
9000 GENT

09 223 47 81

WWW.JNM.BE
INFO@JNM.BE

NATUURPUNT

COXIESTRAAT 11
2800 MECHELEN

32 15 29 72 20

WWW.NATUURPUNT.BE
INFO@NATUURPUNT.BE

samenvatting opstarten kie

voor SUPER ENTHOUSIASTE NATUURPUNTLEDE

Kiemwerking (ALIAS HELDEN)

Een stevige basis

Wat is jullie doel?

Wie neemt welke rol op?

Hoe gaan jullie op zoek naar gewone leden (16- tot 26-jarigen)

Hoe gaan jullie de kiemwerking opstarten?

Opstart-gesprek

Aanwezig: leden Natuurpuntafdeling, bewegingscoach Natuurpunt, leden van de JNM-buurafdeling(en), AOP'er JNM en AOP personeelslid, 16- 26-jarigen die er goesting in hebben (als die er al zijn).

Samen een plan opstellen en dromen van wat kan en zal zijn

Handvaten

Richtingaanwijzers naar het welslagen van een kiemwerking

naar een autonome jnm-afdeling!

Trotse melding op het zomercongres

BIJLAGEN

BIJLAGE A

DE LIDGELDEN VAN JNM

Je kan kiezen tussen drie verschillende lidgeldtarieven:

Standaardtarief : 24 euro

Verhoogd tarief: 30 euro (als je JNM wat meer wil steunen)

Verlaagd tarief: 5 euro (als je het financieel moeilijker hebt)

Steunleden kunnen kiezen tussen twee verschillende tarieven:

Verlaagd tarief: € 24

Standaardtarief: € 30

Instellingen betalen € 40

BIJLAGE B

OVERZICHT VAN JAARLIJKS TERUGKOMENDE NATIONALE EN REGIONALE ACTIVITEITEN.

3e weekend september	Trollenfeest (piep) en ininazofé (ini)	Terugkomweekend na de kampen vol spel, interessante inhoudelijke activiteiten en feestjes voor piepers en ini's
vierde weekend september	Startdagen (iedereen)	We moedigen onze afdelingen aan om een startactiviteit te organiseren om nieuwe leden aan te trekken en te verwelkomen.
eerste weekend oktober	Nazofé (gewone leden)	Gewone leden komen samen voor een inhoudelijke activiteit in de namiddag, gevolgd door een AV en een niet-te- missen feestje.
herfstvakantie	Hoofdanimatorcursus (17+)	Cursus voor iedereen die meer verantwoordelijkheid wil opnemen in de afdeling of op kamp.
herfstvakantie, tweejaarlijks (afwissleend met BAC herfst)	Instructeurscursus (18+)	Cursus voor iedereen die graag leert over hoe je jongeren op een eigen manier competenties bij brengt.
herfstvakantie, tweejaarlijks (afwissleend met IC herfst)	BAC herfst (16 worden in het jaar van de cursus)	BasisAnimatorCursus = voor wie de basis van begeleiden en werken in een afdeling wil meekrijgen.
vrijdag voor kerstvakantie	kerstfuif in Gent (ini en gewone leden)	De nationale afsluiter van het jaar in Gent. Voor de fuif eten we samen en is er tijd voor enkele nationale aankondigingen en inspraakmomenten.
1e of 2e weekend februari	Multi-regionale activiteit (ini en gewone leden)	Meerdere regio's organiseren samen een dagactiviteit zoals een Zeelandtocht.
krokusvakantie	BAC krokus (16 worden in het jaar van de cursus)	BasisAnimatorCursus = voor wie de basis van begeleiden en werken in een afdeling wil meekrijgen.

2e zaterdag maart	Koers-AV-fuif (gewone leden)	Koers waar alle gewone leden tegen elkaar kunnen racen of supporteren aan de zijlijn, gevolgd door een AV en een niet-te-missen feestje.
1e week paasvakantie	BAC paas (16 worden in het jaar van de cursus)	BasisAnimatorCursus = voor wie de basis van begeleiden en werken in een afdeling wil meekrijgen.
2e week paasvakantie	Natuurstudiecongres (ini en gewone leden)	5 dagen die-hard natuurstudie en lezingen in een super schone streek!
april/mei	IniNatuur4Daags (ini)	4 dagen natuurstudie voor ini's op een schone plek. Organisatie per regio.
zomer	Nationale zomerkampen (iedereen)	Je kan mee als deelnemer of je kan als gewoon lid mee een kamp organiseren.
laatste weekend juli (behalve als nog Gentse Feesten, dan weekend nadien)	Nationaal zomercongres (ini en gewone leden)	Dé place to be: 5 dagen vol excursies, lezingen, algemene vergaderingen waarop je je stem kan laten horen over het JNM-beleid, JNM'ers uit heel Vlaanderen, quizzen, feestjes...